

Τα χαμένα σύμβολα

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΚΟΥΝΑΚΗΣ
nbak@iolnet.gr

Με σχεδόν μηδενική εκδοτική δραστηριότητα, αφού λόγω των εκλογών οι εκδότες έχουν μεταθέσει – κακώς, κατά τη γνώμη μου – την έναρξη του εκδοτικού φθινοπώρου τον Οκτώβριο, το μόνο hot εγχώριο γεγονός είναι ο διορισμός των μελών του συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου από το υπουργείο Πολιτισμού, σχεδόν μέσα στην προεκλογική περίοδο. Σχεδόν *unfair*, στο οποίο σχεδόν κανένας δεν δίνει σημασία – ούτε κι αυτά τα φρεσκοδιορισμένα μέλη. Αλλωστε το βιβλίο εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται ως φτωχός συγγενής από τις εξουσίες. Ευτυχώς που ζούμε όμως σε εποχές παγκοσμιοποίησης και η εβδομάδα που πέρασε είχε τεράστιο εκδοτικό ενδιαφέρον, με την κυκλοφορία των απομνημονευμάτων του Εντουαρντ Κένεντι στις 14 Σεπτεμβρίου και του πο-

λυαναμενόμενου μυθιστορήματος μπλοκ μπλάστερ του Νταν Μπράουν «Το χαμένο σύμβολο» στις 15 Σεπτεμβρίου. Ο Λιβάνης έχει σχεδόν έτοιμη την ελληνική έκδοση, ενώ βιβλινές με Νταν Μπράουν δίνουν μυστικιστικές νότες σε κεντρικά βιβλιοπωλεία της πόλης. Ο αγγλοσαξονικός εκδοτικός κόσμος τριβέτα χέρια του καθώς ετοιμάζεται να «ξελασπώσει» μετά τη μεγάλη κρίση. Σε πάνω από επτά εκατομμύρια αντίτυπα τυπώθηκε η πρώτη έκδοση του μυθιστορήματος – αριθμός πρωτοφανής. Για το λανσάρισμα χρησιμοποιήθηκαν όλα τα εργαλεία του μάρκετινγκ, ό,τι πιο σοφιστικέ διαθέτει η σχετική επιστήμη. Και ο αναγνώστης καλείται να παίξει διαδραστικά παιχνίδια, λύοντας ανίγματα που υπάρχουν μέσα στις σελίδες, συνδυάζοντας κωδικούς που θα του επιτρέψουν να ανοίξει τους κόσμους του Νταν Μπράουν. Το μυθιστόρημα είναι κατώτερο του *Κώδικα Ντα Βί-*

ντσι, και φανερά προϊόν δυστοκίας. Ισχύει για τον Νταν Μπράουν ό,τι είχε πει ο Ουμπέρτο Εκο στο δοκίμιό του «Η φαινομενολογία του Μάικ Μποντζόρνο», του γνωστού παρουσιαστή της ιταλικής τηλεόρασης που πέθανε στις 8 Σεπτεμβρίου στο Μονακό σε ηλικία 85 ετών. Είχε πει ότι γοπετεύει τα εκατομμύρια των τηλεθεατών για την απόλυτη μετριότητά του.

Πάντως ο Φίλιπ Ροθ, σε συνέντευξη που έδωσε πρόσφατα στην ιταλική εφημερίδα «La Repubblica», είπε ότι η αμερικανική λογοτεχνία, με Φόκνερ, Χέμινγκγουεϊ, Μπέλοου, Ντον Ντελίλο, Ντοκτόρου, Σύνθια Οζικ, Τζόις, Κάρολ Οουτς, Τόνι Μόρισον, είναι από τις σημαντικότερες στον κόσμο. Δεν θα διαφωνήσουμε. Αλλωστε στον κατάλόγό του δεν περιλαμβάνεται ο Νταν Μπράουν. Περιμένοντας παρ' όλα αυτά την ελληνική έκ-

δοση του Νταν Μπράουν – γιατί, όπως και να το κάνουμε, είναι ένα φαινόμενο εμπορικό, εκδοτικό, νοοτροπιών – προσπαθούμε να παρηγορηθούμε με τα ελάχιστα ψήγματα ελληνικής εκδοτικής παραγωγής. Ανάμεσα σ' αυτά, *Η σοφία του Ρίλκε – Ο οδηγός του παιπτή για τη ζωή* (μετάφραση Αλεξάνδρα Νικολακοπούλου, εκδόσεις Πατάκι). Πρόκειται για μια ανθολογία παρατηρήσεων, από τον Ούλιριχ Μπέερ, του Ράινερ Μαρία Ρίλκε, ενός δημιουργού ο οποίος έχει αιχμαλωτίσει τη σκέψη και τη φαντασία χιλιάδων ανθρώπων. Αντιγράφω κάτι: «Το πιο θαυμαστό στοιχείο της ζωής είναι το γεγονός ότι συχνά μια χοντροκομμένη και χυδαία παρέμβαση, μια καταφανής παραβίαση μπορεί να γίνουν αφορμή να βάλουμε νέα τάξη μέσα μας. Διότι το ελαχίστο επίτευγμα της δύναμης της ζωής είναι ότι ερμηνεύει το κακό ως καλό και ουσιαστικά το αντιστρέφει».